

Milan Medved, direktor Premogovnika Velenje

Možnosti, da šestega bloka ne bo, ne dopuščam

Rudarski inženirji iz Šaleške doline vse pogosteje potujejo v tujino. Po uspešnih poslih v Bosni in Srbiji se zdaj v Turčiji pogovarjajo o prodaji edinstvene velenjske odkopne metode in opreme za modernizacijo tamkajšnjih rudnikov premoga. Pogovor z direktorjem premogovnika dr. Milanom Medvedom se je dotaknil te in mnogih drugih tem. Toda večinoma se je vrtel okoli projekta šestega bloka Termoelektrarne Šoštanj, s tem povezane prihodnosti premogovnika in slovenske energetike nasploh. V javni polemiki o tem Medveda poleg nenačelnosti ljudi, ki odločajo o energetiki, najbolj moti, da mediji prav toliko prostora kot strokovnjakom odstopamo tudi samooklicanim ekspertom, ki pišejo popolne neumnosti.

» Povrhu poskušajo [del vladajoče politike] šestko [TEŠ 6] predstavljati kot projekt za denar davkoplačevalcev. To ni res. Odplačal se bo sam, in sicer s prodano energijo v 40 letih obratovanja. Ko govorijo, da bi lahko denar namenili čemu drugemu, je to « čista demagogija.

Brane Piano

Lani ste odstopili kot predsednik Energetske zbornice Slovenije. Zakaj?

V združenju za energetiko pri gospodarski zbornici sem od devetdesetih let sodeloval pri ključnih dokumentih, ki so slovenski energetski sektor pripeljali v okvire evropskega energetskega prostora. Tudi ko je iz združenja nastala energetska zbornica, smo v njej opravili ogromno dela. V preteklih dveh, treh letih se v Premogovniku Velenje intenzivno ukvarjamo s prodorom na tuje trge in s tem sem zelo zaposlen. Sprejel sem tudi nadzorništvo v Daršu ... Obenem pa sem tako kot še nekateri moji kolegi precej razočaran nad neupoštevanjem stroke v slovenski energetiki v zadnjem času. Pišejo mi eminentni slovenski profesorji, ki čutijo podobno. Pravijo, da se mnenje stroke malo ali nič ne upošteva.

Kaj imate v mislih?

Tipičen primer je priprava nacionalnega energetskega programa. Zamuja več kot leto dni. Iz različnih energetske združenj smo apelirali na direktorat za energijo pri ministru za gospodarstvo, da bi nas vključil v pripravo dokumenta, pa nič. Tudi odbor za strateški razvoj energetike in okoljskih vplivov pri GZS je pisal direktoratu, da želi sodelovati pri nacionalnem energetske programu, pa so odgovorili, da bo strokovna javnost seznanjena s programom takrat kot splošna javnost.

Kdo potem piše energetske program?

Strategijo pripravlja skupina ljudi na Inštitutu Jožef Stefan. V njej so tudi ljudje, ki so energetske strategije pisali že v začetku devetdesetih let in so z napačnimi napoved-

mi o rasti rabe energije ustavili investicije v slovenski energetiki. Energetika je tek na dolge proge, čez noč ni mogoče narediti ničesar. Pri tem je prednjačil Miha Tomšič, ki se občasno pojavlja kot kritik slovenske energetske politike in večino stvari povsem napačno interpretira.

Kaj se dogaja zadnje leto in pol? V polemiki o šestem bloku šoštanjske termoelektrarne se oglašajo strokovnjaki, laiki, politiki in državni uradniki, novinarji zapišemo vsako tehtno in neumno trditev ... Je šesti blok samo vrh ledene gore, gre morda za precej večje interese?

Tako malo veljave stroka že dolgo ni imela. Vsak se lahko okliče za strokovnjaka in dobi prostor v medijih. Na internetu brem anonimna mnenja, tudi čisto brez soli. Najdejo se strokovnjaki, ki tudi v vašem časopisu pišejo o stvareh, ki jih ne poznajo, jih ne razumejo in jih napačno razlagajo. Tudi nedavni zapis Vilija Kovačiča je skregan z vsako logiko in brez argumentov, obenem pa žali prizadevanja ljudi in podjetij v Šaleški dolini.

Dolina je že dolga leta pomemben energetskega steber Slovenije. Sredi devetdesetih let, ko sem začel aktivno delati v energetiki, je energija veljala za ničvredno blago. Nič je ni spoštoval, marsikdo je ni plačeval, bila je socialna kategorija. Ob vključevanju Slovenije v Evropsko unijo je postala blago, ki se kupuje in prodaja na trgu in ki ga je treba proizvesti pod konkurenčnimi pogoji. Slovenska energetika je sprejela izziv in se enakovredno vključila v evropski energetskega prostor. Cene električne energije zdaj v Sloveniji ne določajo proizvodne cene posameznih domačih elektrarn, ampak ponudba in povpraševanje ter stopnja vpetosti v evropske energetske tokove. Po količinah prehajanja energije prek meja, torej čezmejnim trgovanju, sodi Slovenija v vrh evropskih držav. Obstajajo bistveno bolj zaprte države, tudi v EU, ki imajo za takšno politiko pač svoje razloge.

Če skušam odgovoriti na vprašanje; energija je postala tržno blago in marsikdo v njej vidi predvsem možnost zaslužka, kratkoročnega in dolgoročnega. Nam, ki smo dlje časa v energetiki, tega ne priznajo kot usposobljenost za pomoč pri vodenju državne energetske politike, temveč nam znanje celo očitajo, češ da smo že predolgo v energetiki in da vodimo lastno politiko.

Dokaz, da smo doslej delali in ravnali prav, je preprost. Slovenski energetskega prostor je dobro organiziran oziroma nič slabše kot v drugih evropskih državah. Smo ena redkih držav, ki od leta 1990 ni doživela pomanjkanja električne energije, cene elektrike na slovenskem trgu pa so primerljive

s konkurenčnimi cenami v Evropi.

Kaj bi rekli o mnenju, da znotraj vladajoče koalicije poteka prikrita vojna za prevlado v energetiki, za zasedbo ključnih mest, s čimer bi lahko začeli energetiko kasneje privatizirati?

Tega ne morem komentirati. Lahko pa rečem, da bi morali narediti vse, da energetike ne bomo razprodali. Država mora ostati ključni strateški partner energetike. Energija bo v prihodnosti dražja, elektrika še posebej, saj jo je najlažje uporabljati. Glede na zahteve po uvajanju alternativnih virov energije, ki so vsi po vrsti še vedno dražji od konvencionalnih, je jasno, da bodo cene energije rasle. Da tudi v energetskega sektorju ne bi bili izpostavljeni pehanju izključno za dobiček, mora država ostati strateški lastnik.

Državni funkcionarji in uradniki o istih stvareh mnogokrat govorijo različno. Pričakovali bi, da bodo vedeli, kaj narediti, da bodo znali to jasno povedati in tudi izpeljati.

Prepričan sem, da ne bo prišlo do razprodaje. Saj so že bili poskusi. A če se tujemu strateškemu partnerju izplača vstopiti v slovenski energetskega sektor, to pomeni, da gre za donosne projekte. Če pa so donosni, imamo dovolj domače pameti, da znamo energetiko gospodarno in konkurenčno voditi. Lahko pa se novi investitorji lotijo energetskega projektov na novih lokacijah.

Če ne želite biti bolj konkretni, naj vprašam drugače. Kaj pravite o javno izrečenih očitkih, da gre danes za merjenje moči med šaleškim in posavskim energetskega lobijem oziroma med proizvajalci in trgovci z električno energijo?

V preteklosti se je v Sloveniji v energetiki gradilo takrat, ko je bila ta povezana in ko so bili moči in naporu usmerjeni v isto smer. Seveda se zadeve spreminjajo, spreminjajo se tudi kadrovske zasedbe in razpoložljivost, tako da ta nihanja niti niso nepričakovana. Ne gre za spopad lobijev, gre za odnose, ki izhajajo iz sočasnosti projektov, ki jih vsekakor potrebujemo. Vsak vidi le svoj projekt in želi poudariti njegov pomen tako, da daje drugega v nič.

Govorite o šestem bloku šoštanja in drugem bloku nuklearne v Krškem ...

Da. Projekta prikazujejo kot konkurenčna, pa nista. Ne časovno ne po vsebini. Do takrat, ko bo drugi blok Nuklearne elektrarne Krško morda začel obratovati, bo šesti blok Termoelektrarne Šoštanj star že 15 let. Kar pa se vsebine tiče, je treba vedeti, da se ves domači energetskega sistem prilagaja jedrski elektrarni. Ta mora obratovati v pasu, torej s stalno močjo, medtem ko Šoštanj delovanje lahko prilagaja nihanjem v odjemu.

Stran / Page: 4

Doseg / Reach: 122000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1961 cm2

3 / 7

Pravite, da bo Slovenija izpostavljena nevarnosti višjih cen električne energije, če ne bo tudi v prihodnje zagotavljala sedanje raznolikosti lastnih virov.

Drži. To ne velja samo za Slovenijo, tudi za Evropo in ves svet. Raznolikost virov je edino jamstvo oskrbe z energijo vedno in v vsakem trenutku. Slovenija ima danes idealno razmerje. Približno tretjina domače elektrike je nuklearne, tretjina prihaja iz hidroelektrarn in tretjina iz premoga, nekaj malega je plinskih virov. Kako dobro je to, se je pokazalo pred dvema letoma med plinsko krizo, ko je bila zaradi spora med Rusijo in Ukrajino motena dobava zemeljskega plina

v Evropo. Marsikje v Evropi so čutili posledice, mi jih nismo.

Uvesti moramo čim več obnovljivih virov energije. Moramo pa se tudi zavedati, da bo to povečalo povprečno proizvodno ceno. Slovenija nima velikanskih rek ali drugih energentov. V Šaleški dolini imamo še skoraj 130 milijonov ton zalog dostopnega premoga in tehnologijo, s katero ga lahko po konkurenčni ceni spravimo na plano.

Po projekcijah OECD je v EU zdaj za 200, leta 2035 pa bo instaliranih za 177 gigavatov moči elektrarn na premog. Prav zdaj v EU gradijo za 15 do 20 gigavatov moči modernih elektrarn na premog. V Sloveniji pa politiki govorijo o premogu kot neprimerem viru ...

Takšno energetske politiko določajo dokumenti EU. Kdor zanika pomen premoga v naslednjih desetletjih, pač tako misli. Sam se bo lahko prepričal, da se Evropa še nekaj časa ne bo odpovedala premogu niti velikim energetskim projektom v zvezi s tem.

Preveč je poenostavljenih razlag. Evropa hoče v desetih letih uvesti električne avtomobile. Z njimi se bomo vozili podnevi, polnili pa jih bomo ponoči, ko ni sončne energije. Zaradi tega bo tako, kot je bilo treba pred leti izravnati zimsko in poletno porabo, potem treba izravnati dnevno in nočno porabo električne energije. To pa lahko zagotovimo samo z velikimi energetskimi objekti različnih tipov.

Pravite, da je premog Šaleške doline edini strateški energent Slovenije.

Takšen, ki je praktično dosegljiv. Slovenija ima še druge zaloge. V severovzhodni Sloveniji je po naših raziskavah več kot 800 milijonov ton geoloških zalog premoga. Izkoristili bi jih lahko okoli polovico. Okoli 20 milijonov ton je v Zasavju, zaradi zapiranja Rudnika Trbovlje Hrastnik pa ostajajo neizkoriščene. Na Žirovskem vrhu je še precej uranove rude. Kakšna je bila politika do tega, najbolje pove podatek, da je bil Žirovski vrh 15 let rudnik v odpiranju, potem je nekdo rekel, da se ne izplača, in so ga za 15 let razglasili za rudnik v zapiranju. Zdaj v svetu cene jedrskih goriv rastejo in govori se o renesansi jedrskih elektrarn. Cena sledi ekonomski logiki ponudbe in povpraševanja in ni daleč dan, ko bodo rekli, da bi se tudi proizvodnja uranove rude v Sloveniji spet izplačala. Ne trdim, da to moramo narediti, temveč le, da moramo predvideti, kakšne bodo v širši regiji razmere čez 20 ali 30 let. Če se zgodi, kar znanost napoveduje po sončevih ciklih, da prihaja 50, 60 let dolga mala ledena doba, moramo razmišljati o lastnih virih energije. Slovenija ima dovolj lignita za 50 let.

Jadranko Medak z direktorata za energijo, donedavni nadzornik Holdinga Slovenske elektrarne, je za projekt šestega bloka dejal, da če ne bo voden pravilno, lahko potopi velik del slovenske energetike. Je danes projekt voden dobro?

To opazujem bolj od strani, kot »zainteresirana stranka.« Aktivnosti se nadaljujejo tako, kot so bile načrtane, in kolikor mi je znano, niso odkrili posebnih nepravilnosti. V zadnjih mesecih pa je nastal zastoj zaradi dodatnih študij o velikosti bloka, o njegovi smiselnosti, ali bi bilo bolje predelati četrti in peti blok, pa tudi o zalogah premoga v Šaleški dolini. Takšne študije in razprave smo opravili že pred petimi leti, tudi v okviru holdinga. Proučili smo tudi število ur obratovanja šestega bloka v zadnjem desetletju delovanja. Zdaj pa nekdo trdi, da bi morala šestka v letih med 2045 in 2050 obratovati več kot predvideva investicijski načrt. To je seveda mogoče, a nihče ne ve, kako bo v resnici.

Trdim, da je potrebno blok zgraditi, saj investicijski program tudi ob predvidenem načinu obratovanja kaže ustrezno donosnost. Prodajne cene električne energije, ki so predvidene v investicijskem programu za šestko, se že kažejo kot podcenjene. Glede na razvoj dogodkov na evropskem trgu bodo cene energije bistveno višje. To je dodatna garancija, da šestka nikoli ne bo nasedla investicija.

Vodstva ter nadzorniki TEŠ in HSE so se zamenjali. Holding in elektrarna nadaljujeta s projektom bloka šest. Ministrica za gospodarstvo dvomi o pravilnosti vodenja projekta, ustavijo pa ga ne. Obenem del vlada-joče koalicije zahteva referendum ... Kako naj si javnost to razlaga?

To tudi mene preseneča. Povrhu poskušajo šestko predstavljati kot projekt za denar davkoplačevalcev. To ni res. Odplačal se bo sam, in sicer s prodano energijo v 40

letih obratovanja. Ko govorijo, da bi lahko denar namenili čemu drugemu, je to čista demagogija.

Razložite ...

Evropska investicijska banka ter Evropska banka za obnovo in razvoj sta za šesti blok odobrili 750 milijonov evrov posojila. Zanj in za nobenega drugega. Če bi banki, ki poznata razmere v evropski energetiki in tudi napovedi za prihodnja desetletja, menili, da to ni dober projekt, ga ne bi financirali. Govoriti o tem, da ni smotrna naložba, je neracionalno. Vložena je referendumska pobuda proti dodatnemu onesnaževanju z blokom šest. Pa saj ne gre za dodatno onesnaževanje! Gre za bistveno manj onesnaževanja!

Morali se bomo sprijazniti, da slovenski in evropski energetske prostor, ki ima skupno omrežje, šestko potrebuje kot podporno točko v sistemu. O tem v medijih pišejo priznani strokovnjaki, recimo profesorji Matija Tuma, Peter Novak, Ferdinand Gubina ...

Zdaj bi že morale biti končane revizije v zvezi s šestko, tudi revizija zaloga premoga v Premogovniku Velenje, pa še niso. Imate podatke o tem, kaj bodo revizorji ugotovili?

Sprva sem nasprotoval reviziji zaloga, saj imamo v skladu s slovensko zakonodajo vse dokumente o zalogah, ki so jih potrdili tudi vladni organi. Po posvetu s sodelavci smo vanjo privolili, saj vemo, da lahko revizija le potrdi že znane podatke. Holding je za revizorja predlagal IMC - Montain Consulting iz Nemčije.

Mimogrede, za večino ležišč premoga v svetu lahko izvemo podatke o geoloških in bilančnih rezervah, o odkopih pa vam nikjer ne bodo ničesar razlagali, ker je to stvar tehnologije posameznega rudnika in njegova konkurenčna prednost. Mi smo

na koncu recenzentom pokazali tudi naš »know-how« in nad znanjem in strokovnostjo so bili presenečeni. Uradnega poročila še ni, po informacijah, ki jih imamo, pa potrjuje znane zaloge tako po velikosti, kurilnosti in po stroškovnih cenah za naslednja desetletja.

Je direktor Termoelektrarne Šoštanj Simon Tot še vaš nadzornik?

Dal je odstopno izjavo, za zamenjavo pa moramo sklicati skupščino.

Koliko premoga nakopljete na zaposlenega?

Povečevanje produktivnosti, storilnosti, jamskega in odkopnega učinka nam je omogočilo preživetje na odprtem evropskem trgu. Število zaposlenih v neposrednem proizvodnem procesu je vsako leto manjše. V devetdesetih letih je rudnik nakopal 1000 ton na zaposlenega, lani pa 3234 ton oziroma 34.000 teradžulov kurilnosti na enega delavca.

Z malimi delničarji imate spore. Trdijo, da so zaradi dogovorjenih cen med vami in elektrarno prikrajšani za dobičke.

Mali delničarji so se v solastništvo rudnika ujeli med prvo privatizacijo slovenskega elektrogospodarstva. Smo v nekakšnem nasprotju interesov. Eni pravijo, da je stroškovna cena premoga previsoka za konkurenčno poslovanje, drugi trdijo, da ga elektrarni in holdingu prodajamo prepece. Proizvodno ceno prilagajamo razmeram na trgu. Dražje bi ga lahko prodali le komu tretjemu, toda lignit ne prenese transportnih stroškov. Splača se ga uporabljati le na isti lokaciji, tako kot tukaj v Šaleški dolini. Na vprašanje ni mogoče enoznačno odgovoriti. Res pa je tudi, da so cene drugih premogov v Sloveniji bistveno višje. Premog se bo povsod v svetu še dražil.

Kakšna je ciljna cena vašega premoga za šesti blok?

Znaša 2,25 evra za gigadžul iz njega proizvedene energije. Danes je naša cena malo višja od 2,6 evra, v preteklosti pa je znašala 2,8 evra. Ceno postopno znižujemo. To dosežemo s širjenjem odkopov, hitrejšo izdelavo jamskih prostorov in gradnjo novega jaška. Novi izvozni jašek bo sredi deponije premoga za elektrarno. Zadnjič sem se moral prav nasmejati, ko je eden izmed kvazistrokovnjakov zapisal, da bo jašek postavljen sredi območja največje poselitve ... Stal bo sredi deponije in nam bo omogočil zmanjšanje obsega jame, krajše transportne poti za izvoz premoga in manj delavcev pri transportu.

Očitajo vam, da ustanovljate nova podjetja ...

V devetdesetih letih smo na leto nakopali več kot pet milijonov ton premoga in v rudniku je bilo zaposlenih 5400 ljudi. Potem se je proizvodnja zmanjševala zaradi manjših potreb in okoljevarstvenih zahtev. Hkrati se je zmanjševalo število zaposlenih v proizvodnji tudi zaradi modernizacije, dviga produktivnosti in storilnosti. Ob koncu leta 2011 nas bo samo še 1255, naše odvisne družbe pa bodo imele 1410 zaposlenih. Zaradi zmanjševanja števila delovnih mest pri proizvodnji premoga, in da regija ne bi ostala brez kvalitetnih delovnih mest, iščemo priložnosti za zaslužek izven osnovne dejavnosti. Leta 2007 smo s tem ustvarili

21 milijonov evrov, leta 2008 30 milijonov evrov, leta 2009 28 milijonov evrov, lani spet 30 milijonov evrov prihodkov. Za letos načrtujemo v hčerinskih družbah 37 milijonov evrov, rudnik pa ima ob tem 120 milijonov evrov prihodkov.

Premogovnik prihodke pridobiva tudi v tujini, in sicer z razvojno raziskovalno dejavnostjo ter z opremo za druge rudnike. Za raziskovalne projekte smo v dveh letih dobili dva milijona evrov. Gre za financiranje aplikativnih raziskav in postavitve razvojnega centra čiste premogovne in druge tehnologije, kar je sofinancirano iz evropskih sredstev. Pravkar so nam odobrili še 11 milijonov evrov državnega sofinanciranja na razpisu za najboljše projekte. Gre za Razvojni center energije. Projekt konzorcija podjetij, v katerem so Gorenje, Termoelektrarna Šoštanj in drugi, vodi naša družba PV Invest.

Izpusti, kuponi zanje in s tem povezani stroški so očitek tudi šestemu bloku. O tem, kakšno politiko do trgovanja z emisijami bo Evropa imela po letu 2013, ni veliko znanega.

V Evropi je vse več skeptikov, ki menijo, da trgovanja z emisijami ogljikovega dioksida v sedanji obliki več ne bo. Evropa je v svetu edina, ki je ostala temu zavezana. Vrednost emisijskih kuponov se prenaša v ceno energije za uporabnika, torej višje cene kuponov dražijo tudi elektriko. Če se bo trgovanje s kuponi obdržalo samo v Evropi, bo evropsko gospodarstvo nekonkurenčno v primerjavi z ameriškim, kitajskim in ruskim.

Trgovalna shema za izpuste ogljikovega dioksida je bila zamišljena zato, da bi silila proizvajalce k zamenjavi zastarelih tehnologij z novimi. S tem bi potrebovali manj fosilnih goriv in dosegali večji izkoristek, torej bi dobili več energije z manj energenta. Potem pa so v tem mnogi prepoznali tudi možnost zaslužka. Danes s kvotami ogljikovega dioksida trgujejo banke in velike finančne institucije. Ko so poceni, jih kupujejo, jih zadržujejo, da povpraševanje preseže ponudbo, in jih prodajo z dobičkom. Gre torej za podražitve elektrike zaradi špekulacij. S kvotami bi po mojem smeli trgovati samo proizvajalci oziroma končni uporabniki kuponov.

Lahko pričakujemo, da bo ta trg torej tudi v Evropi zamrl?

Verjetno bo potrebno prehodno obdobje. Že danes trg kvot v Evropi ni pravičen. Poljska ima do leta 2027 brezplačno zagotovljenih 70 odstotkov potrebnih kvot.

Kot predsednik nadzornega sveta Darsa lahko iz prve roke razložite, zakaj kljub nekaterim pričakovanjem na nedavni seji ni

ste odstavili direktorice Mateje Duhovnik.

V nadzornem svetu sem leto dni. Dars se je letos spremenil. Konec lanskega leta sta bila sprejeta zakon o Darsu in zakon o ustanovitvi agencije za upravljanje kapitalskih naložb. Po zakonu o Darsu postaja Dars normalna gospodarska družba, ki odslej upravlja, gradi v svojem imenu in za svoj račun. Se pravi, ne za državo, ni torej tam zato, da bi izpolnjeval želje ali zahteve kogarkoli v Sloveniji. Dars mora izpolnjevati lasten gospodarski interes in slediti zahtevam zakona o gospodarskih družbah.

Toda do tega Dars še ni prišel. Potrebno je jasno opredeliti relacije Darsa, kaj se bo zdaj tu dogajalo, kdo kaj dela, v čigavem imenu in za čigav račun. Na Darsu so se lotili reorganizacije, vendar ne iščejo viškov, ampak način, da bo Dars z vsemi svojimi kadri in sredstvi lahko prigospodaril še več. Ob razvpitih primerih odškodnine za gospoda Kovačiča in nadaljevanju del v predoru Markovec nadzorniki nismo imeli razlogov, da ne bi zaupali dosedanji upravi. Nasprotno. Upravi smo dali čas, da stvari postavi na svoje mesto. Vsekakor bomo priporočila računskega sodišča spoštovali, toda časa za odziv je do 15. marca.

Ste tudi v nadzornem svetu Cinkarne Celje. Kako gledate na opozarjanje civilne družbe, da je delovanje tovarne na robu Celja še vedno okoljsko sporno?

Slovenija takšno gospodarstvo potrebuje, mora pa upoštevati okoljske zahteve. Cinkarna je lani dobila okoljevarstveno soglasje. V nadzornem svetu vztrajamo, da mora uprava izpolniti pogoje, ki izhajajo iz soglasja.

Pa so izvedljivi?

Po zagotovilih uprave so. Tisto, česar ni mogoče uskladiti z okoljsko zakonodajo, bo treba zapreti ali sanirati.

Letos vam v premogovniku poteče mandat. Ga želite ponoviti?

O tem bom razmišljal čez mesec ali dva. Vodenje tako kompleksnega sistema, kot je Premogovnik Velenje, je zahtevno delo. Ne samo zaradi zagotavljanja proizvodnje, tudi zato, ker počnemo stvari, ki jih včasih nismo. Mislim na prodor naših znanj in storitev na tuje trge. Moji sodelavci, ki imajo v rudniku vsak svoje naloge, dandanes potujejo v tujino, v rudnike in kraje, kjer še nihče od nas ni bil. To so posebne izkušnje. Zadnje mesece smo bili povsod v jugovzhodni regiji, jeseni smo bili v Turčiji. Turčija se je začela močno zanašati na domači premog, vlagati želijo v

modernizacijo rudnikov in pogovarjamo se o prenosu velenjske odkopne metode v njihove razmere. Zdaj nimam časa razmišljati o manj pomembnih stvareh ...

Pa vendar, ali svojo kariero povezujete s strategijo premogovnika, ki vključuje tudi šesti blok?

Možnosti, da šestega bloka ne bo, ne dopuščam. Prepričan sem, da je v Sloveniji dovolj uravnoteženega razuma. Da se ve, da Slovenija ne more biti brez proizvodnje elektrike v Šaleški dolini. Če potrebuje lastno proizvodnjo elektrike, potem je smiselno izkoristiti premog, ki ga imamo.

Če pa bi prišlo do tega, da šesti blok ne bo zgrajen, potem bodo morali hkrati sprejeti tudi odločitev o zapiranju Premogovnika Velenje. Če bloka štiri in pet ostaneta takšna, kot sta zdaj, bo že leta 2015 treba zapreti štirico. Proizvodnja bo padla najprej na tri, nato na dva milijona ton. Mi smo dimenzionirani na štiri milijone ton. Zaradi tega bi naši fiksni stroški leta 2015 in 2016 povzročili tako veliko izgubo, da bi morali v stečaj. Stečaj pa pomeni takojšnje zaprtje rudnika. Če bi bloka štiri in pet obnovili, bi to stalo skoraj toliko kot gradnja bloka šest, obenem pa bi bila naša proizvodnja vseeno manjša od štirih milijonov ton.

Premogovnik se sicer lahko prilagodi na proizvodnjo tri milijone ton na leto, ampak tako, kot imamo predvideno, torej do leta 2030, postopno, z zmanjševanjem števila zaposlenih v neposrednem proizvodnem procesu in z zmanjševanjem obsega jame ...

Premogovnik nikoli v preteklosti ni potreboval in tudi ni dobil niti dinarja, tolarja ali evra pomoči. Vse stroške, tudi stroške okoljske sanacije, smo plačali s proizvodnjo premoga in elektrike. Ko se danes oglašajo civilne iniciative, bi rad spomnil, da je začetek okoljevarstvenih gibanj v Sloveniji prav tukaj, v Šaleški dolini. Tu je v osemdesetih letih nastala prva civilna iniciativa, ki nam je pomagala doumeti, da tolikšnega onesnaževanja več ne smemo nadaljevati. Postavili smo si dolgoročne načrte okoljske sanacije tako rudarskih škod, ugreznin, kakor tudi zemlje, vode, zraka ... Ko v Sloveniji danes primerjamo stroške proizvodnje posameznih vrst elektrarn, radi pozabljamo, da so v Šaleški dolini vsi stroški obratovanja, sanacije okolja in likvidacije jamskih prostorov že vključeni v proizvodno ceno premoga in energije. *

Stran / Page: 4

Doseg / Reach: 122000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 1961 cm²

7 / 7

» Premogovnik nikoli v preteklosti ni potreboval in tudi ni dobil niti dinarja, tolarja ali evra pomoči. Vse stroške, tudi stroške okoljske sanacije, smo plačali s proizvodnjo premoga in elektrike. Ko se danes oglašajo civilne iniciative, bi rad spomnil, da je začetek okoljevarstvenih gibanj v Sloveniji prav tukaj, v Šaleški dolini. «